

A Régiók Európai Bizottsága véleménye – A gazdasági kormányzás felülvizsgálata

(2021/C 37/05)

Előadó:	Elio DI RUPO (BE/PES), a vallon kormány miniszterelnöke
Referenciaszöveg:	A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Központi Banknak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának — A gazdasági kormányzás felülvizsgálata COM(2020) 55 final

POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA

1. üdvözlí, hogy az Európai Bizottság ez év február 5-én benyújtotta a gazdasági kormányzás felülvizgálatáról szóló közleményét, és hogy nyitott a gazdasági és költségvetési szabályok reformjára, amit e közlemény bizonyít;
2. egyetért azzal is, hogy az Európai Bizottság március 20-án javaslatot nyújtott be arra vonatkozóan, hogy – az euróövezet történetében először – alkalmazza a jelenlegi Stabilitási és Növekedési Paktumba már belefoglalt általános mentesítési rendelkezést a Covid19-világjárványra válaszul hozott vészhelyzeti költségvetési intézkedések megerősítése érdekében;
3. úgy véli, hogy ezen mentesítési rendelkezést mindaddig alkalmazni kell, amíg a Covid19-válság pénzügyi és költségvetési következményei – mind a tagállamok költségvetési hiánya, mind az adósságuk tekintetében – nem válnak teljesen ismertté. Ugyanezt a logikát kell követni az ideiglenes állami támogatási keret európai szintű esetleges fokozatos megszüntetése esetén is, ami csak stabil makrogazdasági környezetben és az Európai Bizottság, a Miniszterek Tanácsa és az Európai Parlament közötti kontradiktórius vitát követően képzelhető el;
4. hangsúlyozza továbbá, hogy az Egészségügyi Világszervezet szerint a világjárvány jó eséllyel a következő két évben is jelen lesz még, és a vakcinák, illetve a hathatós gyógyszerek kifejlesztése valószínűleg csak 2021 folyamán várható;
5. megjegyzi továbbá, hogy a gazdasági és pénzügyi környezet – a Covid19-világjárvány társadalmi-gazdasági hatásán túl is – gyökeresen megváltozott a Stabilitási és Növekedési Paktum legutóbbi, 2013-as reformja óta. A kamatlábak valóban történelmi mélyponton vannak, és az államadósság reálköltsége sok országban negatív, míg az évtized elején átlagosan 3 % körüli volt az euróövezetben;
6. úgy véli ezért, hogy az Európai Bizottságnak újból teljes körűen és alaposan meg kell vizsgálnia minden egyes tagállam helyzetét, és felül kell vizsgálnia a gazdasági kormányzás felülvizgálatára vonatkozó tervét;
7. hangsúlyozza, hogy az európai gazdasági kormányzási keret jelentős hatással van minden kormányzati szintre, ezen belül is különösen a helyi és regionális önkormányzatokra, melyek a közkiadások közel egyharmadért és a közberuházások több mint feléért felelnek az Európai Unió egészére nézve, bár a tagállamok között jelentős különbségek vannak e tekintetben ⁽¹⁾;
8. úgy véli, hogy a Stabilitási és Növekedési Paktumnak és a jelenlegi európai gazdasági kormányzási keret egyéb elemeinek jelenleg négy fő hiányossága van: i. prociklikus hatások: előfordulhat, hogy egy recesszióban lévő tagállam kénytelen csökkenteni a kiadásait, ami tovább súlyosbíthatja a recessziót, dacára a 2015-ös értelmező közleményben ⁽²⁾ ismertetett, konjunkturális körülményekkel kapcsolatos rugalmasságnak, amely nem elégséges. Ez a prociklikusság különösen nagy hatással van a közberuházásokra, amelyek túl gyakran játszották a megszorítási intézkedésekben a kiigazítási változó szerepét; ii. komplexitás: a sokféle célkitűzés, a rugalmasság, a kivételek, a mentesítő záradékok és a figyelembe veendő helyzetek sokfélesége egy túlzottan összetett és technikai jellegű keretet eredményezett, amely ráadásul közvetlenül nem vizsgálható mutatókra támaszkodik, mint például a strukturális hiány és a kibocsátási rés; iii. a hatékonyság hiánya: bár a túlzott hiányok 2018-ban szinte eltűntek, az adósság már egyértelműen kevésbé kedvezően

⁽¹⁾ 2018-as adatok. Eurostat, adatkód: TEC00023 és TEC00022.

⁽²⁾ Európai Bizottság (2015) – Közlemény: A Stabilitási és Növekedési Paktum hatályos szabályai által biztosított rugalmasság legjobb kihasználása. COM(2015) 12 final.

alakult, már a 2020-as koronavírus-válság költségvetési hatásainak megjelenése előtt is. A 60 %-os határértéket átlépő tagállamok száma 2008-ban még 9 volt, 2018-ra pedig 14-re nőtt ⁽³⁾. A pénzügyi szankciók alkalmazása nem hiteles, mivel kontraproduktív lenne; iv. az átláthatóság és a legitimitás hiánya: a gazdasági kormányzati keret összetettsége és túlzottan technikai jellege miatt nehezen átlátható. Sem az Európai Parlament, sem a helyi és regionális önkormányzatok, sem a civil társadalom és a többi érdekelt fél nem vesz részt benne igazán. Emellett a jelenlegi keret nem határozza meg a korrelációt a különböző kormányzati szinteknek a Stabilitási és Növekedési Paktum végrehajtásában való felelőssége között, és csak kollektív nemzeti felelősséget ismer el, a különböző szinteken folytatott tényleges költségvetési irányítástól függetlenül. A jelenlegi keret ezen – a nemkívánatos hatásokból és a nem kellő hatékonyságból eredő – strukturális hiányosságai nagymértékben rombolják a legitimitását, különösen az euróövezet válsága által leginkább érintett és feltételeességi intézkedéseknek alávetett tagállamokban, és ez táptalajul szolgál az EU elutasításának és a politikai szélsőségek felé fordulásnak;

9. az európai bizottsági közlemény megállapításaival összhangban rámutat arra, hogy a hatos és a kettes csomag reformintézkedései a költségvetési politikák szorosabb koordinációját eredményezték az euróövezetben. A megerősített felügyeleti keret biztosította a tagállamok számára a költségvetési struktúrák megszilárdításának alapját, bár az Uniót még a Covid19-járvány kitörése előtt is jelentős területi és társadalmi különbségek jellemezték;

10. üdvözli az Európai Bizottság által 2020. október 17-én kibocsátott szociális kötvények sikerét a szükséghelyzeti munkanélküliségi kockázatokat mérséklő, 100 milliárd EUR összegű ideiglenes támogatást nyújtó európai eszköz (SURE) finanszírozásában. Ez az eszköz 2022. december 31-ig áll rendelkezésre kölcsönök formájában azon tagállamok számára, amelyeknek jelentős pénzügyi forrásokat kell mozgósítaniuk területükön a koronavírus-járvány negatív gazdasági és társadalmi következményeinek kezelésére. Az RB úgy véli, hogy ha a SURE program tartós pozitív hatást fejt ki, kiközvetelné az utat egy európai munkanélküliségi viszontbiztosítási rendszer létrehozása előtt;

Mutatók

11. határozottan úgy véli, hogy az alkalmazandó szabályoknak a nemzeti, regionális és helyi önkormányzatok, valamint a polgárok számára is világosan érthetőnek kell lenniük. Ennek érdekében az alkalmazandó szabályoknak közvetlenül ellenőrizhető mutatókon kell alapulniuk, és magukban kell foglalniuk egy kontraciklikus, a ciklikus hatásoktól megtisztított stabilizációt;

12. úgy véli továbbá, hogy a gazdasági kormányzásnak a költségvetési fegyelemhez kapcsolódó mutatók és a nem költségvetési mutatók közötti egyensúlyon kell alapulnia. Ezért úgy ítéli meg, hogy a makrogazdasági egyensúlyhiány kezelésére szolgáló eljárás folytonosságában, amely változatosabb mutatókat tartalmaz, köztük a munkanélküliségi rátát, a megreformált gazdasági kormányzásnak figyelembe kell vennie a beruházások és a közkiadások növelésének szükségességét ⁽⁴⁾ az olyan kulcsfontosságú ágazatokban, mint az egészségügy, az élelmiszeripar, a közlekedés, az épületek energiahatékonysági korszerűsítése, az energia és a digitális ágazat. Ezek egy részét a magán- és európai finanszírozás mellett a nemzeti költségvetéseknek kell fedezniük. Mindezt tovább súlyosbítja a közkiadásokra nehezedő nyomás abból kifolyólag, hogy a gazdaságot hozzá kell igazítani a folyamatban lévő éghajlatváltozáshoz, vagy ellensúlyozni kell a szén-dioxid-adó növekedésének társadalmi hatását;

13. ezenkívül osztja a „potenciális GDP” mutató, vagyis a „termelési” potenciál használatával kapcsolatos bírálatot, amely a termelőtőke-állomány és a munkakínálat teljes kihasználásával érhető el, inflációs nyomás alkalmazása nélkül. Ez a koncepció nem veszi figyelembe sem az energiát mint termelési tényezőt – beleértve a termelőtőke gyors elavulásának kockázatát a szénelapú energia használatának korlátozásai miatt –, sem pedig az emberi tevékenységek fejlődésének fizikai korlátait;

14. sürgeti továbbá az egyensúly helyreállítását oly módon, hogy a bevételeket jobban figyelembe vegyék. A szociális, oktatási és egészségügyi ágazat kiadásainak csökkentését gyakran az rövid távú adósságcsökkentés legegyszerűbb módjának tekintik. Az adópolitikák összehangolása és az adócsalás elleni intézkedések azonban jelentősen csökkenthetik az állami költségvetéseket. Így csak a csalárd héa-kikerülési stratégiák évi 147 milliárd eurós veszteséget okoznak ⁽⁵⁾, míg az összes uniós tagállam 2018. évi hiánya 109 milliárd eurót tett ki;

15. hangsúlyozza, hogy a tagállamok gazdaságpolitikáit jobban össze kell hangolni a ciklikus eltérések és a konvergenciakülönbség csökkentése érdekében. Ezért támogatja az Európai Bizottság azon szándékát, hogy helyreállítsa a tagállamok közötti egyensúlyhiányt a többletek és a hiányok tekintetében. A folyófinanszírozás-többlettel rendelkező tagállamoknak expanzívabb politikát kell folytatniuk a belső kereslet ösztönzése érdekében, míg az alacsony termelékenység és versenyképesség miatt strukturális egyensúlyhiánnyal küzdő tagállamoknak fokozniuk kell a termelő tevékenységeik korszerűsítésére irányuló beruházásokat. Emellett valamennyi tagállamnak növelnie kell a képzésre, kutatásra és fejlesztésre irányuló beruházásokat is, amelyek jelenleg még nem elegendőek az európai gazdaság versenyképességének biztosításához;

⁽³⁾ Eurostat, adatkód: TEINA225.

⁽⁴⁾ Az Európai Bizottság becslései szerint évi 260 milliárd EUR szükséges (az EU GDP-jének mintegy 1,7%-a).

⁽⁵⁾ COM(2019) 8 final – Úton a hatékonyabb és demokratikusabb uniós adópolitikai döntéshozatal felé, 4. o.

16. ismételten javasolja, hogy a makrogazdasági egyensúlyhiány kezelésére szolgáló eljárásba a regionális eltérésekre vonatkozó kiegészítő mutatókat is bele kell foglalni; úgy látja, hogy a makrogazdasági egyensúlyhiány kezelésére szolgáló eljárás az ENSZ17 fenntartható fejlődési céljának megvalósításában elért eredményeket jobban figyelembe vehetné, e célok ugyanis nemcsak a környezet védelmére terjednek ki, hanem társadalmi, gazdasági és kormányzási kritériumokat is tartalmaznak;

A közberuházások és az arany szabály

17. úgy véli, hogy az európai gazdasági kormányzási keret részben felelőssé tehető a közberuházások szintjének az euróövezet válságából eredő nagymértékű visszaeséséért, mivel nem veszi eléggé figyelembe a folyó kiadások és a beruházási kiadások közötti különbséget. 2009 és 2018 között az EU-ban a közberuházások szintje összességében 20 %-kal csökkent a GDP arányában kifejezve. A helyi és regionális önkormányzatok által végrehajtott beruházások közel 25 %-kal, illetve 40 %-kal vagy annál is nagyobb mértékben csökkentek több, a válság által leginkább sújtott tagállamban ⁽⁶⁾;

18. emlékeztet az Európai Költségvetési Tanács azon megállapítására, miszerint azon tagállamok, melyekben a közberuházások szintje magas, hajlamosak ezt jelentősen csökkenteni a túlzotthiány-eljárás során ⁽⁷⁾, valamint arra, hogy az Európai Bizottság maga is megállapította, hogy a költségvetési keret nem akadályozta meg a beruházások csökkenését, és az államháztartást sem tette növekedésbaráttá, és sem a Stabilitási és Növekedési Paktum beruházási záradéka, sem a Szerződés azon rendelkezése, amely szerint az Európai Bizottságnak figyelembe kell vennie, hogy a költségvetési hiány meghaladja-e az állami beruházások kiadásait ahhoz, hogy eldöntse teljesülnek-e a túlzotthiány-eljárás elindításának a feltételei (EUMSZ 126. cikk (3) bek.) úgy tűnik, nem gyakorolt jelentős hatást a beruházásokra ⁽⁸⁾;

19. hangsúlyozza, hogy az e tárgyban született 2015-ös értelmező közleményről szóló véleményében ⁽⁹⁾ az RB már kifejtette, hogy a Stabilitási és Növekedési Paktum által biztosított rugalmasság túlságosan korlátozó és szűk körű ahhoz, hogy valóban jótékony hatással bírjon a közberuházásokra;

20. úgy véli, hogy a célzott és minőségi közberuházásoknak, amelyek területi hatásvizsgálaton és az állami kiadások költség-haszon elemzése tekintetében alapos gazdasági elemzésen alapulnak, anticiklikusnak kell lenniük annak érdekében, hogy előnyösek legyenek a jövő generációk számára. A jelenlegi, rendkívüli közkiadásokat igényelő helyzetben a közberuházások deficitfinanszírozásától való eltántorítás azt eredményezheti, hogy a beruházások mértéke nem lesz elegendő, ennek pedig a jövő generáció látja kárát;

21. emlékeztet arra, hogy az RB folyamatosan kéri, hogy a Stabilitási és Növekedési Paktum által meghatározott állami vagy annak megfelelő egyéb strukturális kiadások között ne vegyék figyelembe a tagállamok és az önkormányzatok által strukturális és beruházási alapok keretében társfinanszírozásként megjelenő kiadásokat. Ezek a beruházások ugyanis természetüknél fogva általános érdekű európai beruházások, melyek a fenntartható növekedés szempontjából nyilvánvaló fellendítő hatással bírnak;

22. úgy ítéli meg, hogy az európai gazdasági kormányzási kereten belül egy „közberuházási arany szabály” bevezetése megfelelő eszköz lehet arra, hogy véget vessen a jelenlegi költségvetési szabályok káros hatásainak, mert véglegesen kizárná a közberuházások nettó értékét a Stabilitási és Növekedési Paktum keretében történő hiányszámításból, ami egyrészt lehetővé tenné a közberuházási szint válság idején történő fenntartását, másfelől szankciók révén megnehezítené azt, hogy a közberuházások szintje túlzottan alacsony legyen (negatív nettó beruházási szint), ami egyes tagállamokban megfigyelhető; Ez az intézkedés elsősorban az olyan projekteket támogatja közberuházásokra vonatkozóan, amelyek célja a fenntartható fejlődési célokban és a zöld megállapodásban meghatározott, környezetvédelmi, gazdasági és társadalmi szempontból fenntartható társadalom felé történő átmenet előmozdítása, tekintve, hogy e beruházások nemcsak a Covid19-világjárványt követő gazdasági helyreállítás szempontjából fontosak, hanem a jövő generációk jólétének és életminőségének biztosítása miatt is. Ösztönzi továbbá a humán tőkébe és készségekbe való beruházásokat a digitális kornak megfelelő, klímaselemleges, erőforrás-kímélő és versenyképes gazdaságra való áttérés megkönnyítése érdekében;

23. arra kéri az Európai Bizottságot, hogy miután a Covid19-világjárvány által okozott gazdasági és költségvetési károk figyelembevételével újrafogalmazta a javaslatát, nyújtson be fehér könyvet a gazdasági kormányzás átalakításáról, amely egy ilyen arany szabály bevezetésén alapulna. Értékelésében az Európai Bizottságnak más eszközöket is figyelembe kell vennie, például a kiadási szabályt ⁽¹⁰⁾, amely a gazdasági növekedés tendenciája és az adósság szintje alapján korlátozza az összes államháztartási kiadás éves növekedését, és az átláthatóság előmozdításával, az adminisztratív terhek csökkentésével, valamint a költségvetési fegyelem és az állami beruházások megfelelő kapacitásának megőrzése közötti egyensúly megteremtésével a közbizalom fenntartását szolgálhatja.

⁽⁶⁾ Eurostat, adatkód: TEC00022.

⁽⁷⁾ Európai Költségvetési Tanács (2019): *Assessment of EU fiscal rules with a focus on the six and two-pack legislation* 76. o.

⁽⁸⁾ COM(2020) 55 final, 10. o.

⁽⁹⁾ Az RB véleménye: *A Stabilitási és Növekedési Paktum hatályos szabályai által biztosított rugalmasság legjobban kihasználása* – Előadó: Olga ZRIHEN (BE/PES, elfogadva 2015. július 9-én (HL C 313., 2015.9.22., 22. o.).

⁽¹⁰⁾ Benefits and drawbacks of an „expenditure rule”, as well as of a „golden rule”, in the EU fiscal framework [A „kiadási szabály” és az „arany szabály” alkalmazásának előnyei és hátrányai az uniós költségvetési keretben] Az Európai Parlament tanulmánya: [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2020/645732/IPOL_STU\(2020\)645732_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2020/645732/IPOL_STU(2020)645732_EN.pdf).

Az európai szemeszter

24. emlékeztet arra, hogy a gazdasági kormányzás, amelynek gyakorlati megvalósítása az európai szemeszter koordinációs ciklusán keresztül történik, a reformok végrehajtása terén nem kellően hatékony. Hangsúlyozza továbbá, hogy az európai szemeszter keretében tervbe vett reformok kiterjedését – különösen az uniós szintű relevanciájuk és hozzáadott értékük vonatkozásában – soha nem határozták meg európai uniós jogszabályokban. Úgy véli, hogy e meghatározás hiánya akadályozza a lehetséges kölcsönhatásokat a nemzeti szinten végrehajtott reformok és a közösségi politikák (jogszabályok és pénzügyi programok) között, és problémát jelent a szubszidiaritás elve szempontjából is. Egyetért az Európai Bizottsággal abban, hogy a jövőben – az európai zöld megállapodással összhangban – nagyobb jelentőséget kell tulajdonítani a tagállamokban folytatott szociál-, gazdaság-, költségvetési és foglalkoztatáspolitikák környezetvédelmi dimenziójának;

25. ismételtlen leszögezi, hogy ezen elégtelen hatékonyság egyik legfőbb oka az, hogy a helyi és a regionális önkormányzatokat nem vonják be kellő mértékben a reformok megtervezésébe és végrehajtásába, noha az országspecifikus ajánlások 36 %-át közvetlenül az önkormányzatoknak címezik, és az ajánlások 83 %-a területi dimenzióval bír⁽¹⁾;

26. meggyőződése, hogy a helyi és a regionális önkormányzatok európai szemeszterbe történő bevonására vonatkozó magatartási kódexről szóló javaslata⁽²⁾ még mindig orvosolni tudná ezt a hatékonyságbeli hiányosságot a helyi és regionális realitások alaposabb figyelembevételén, és arról is meg van győződve, hogy e kódex megvalósítása továbbra is szükséges, annál is inkább, mivel 2019 óta az európai szemeszter iránymutatást nyújt a kohéziós politika számára, amelynek irányításában az összes kormányzati szint részt vesz;

27. arra ösztönzi az Európai Bizottságot, hogy segítse elő egy gondolkodási folyamat elindítását a tagállamok közigazgatási kapacitásáról és a tagállami költségvetések decentralizációjáról, hogy – a tagállamok alkotmányainak és a szubszidiaritás elvének tiszteletben tartása mellett – meg lehessen győződni arról, hogy a helyi és regionális önkormányzatokra bízott feladatok megfelelnek a rendelkezésükre álló emberi, műszaki és pénzügyi erőforrásoknak;

Átláthatóság és demokratikus legitimitás

28. úgy látja, hogy az európai gazdasági kormányzási rendszer legitimitása túl gyenge, és ez nemcsak magát a gazdasági kormányzást, de az európai projekt egészét is veszélyezteti;

29. üdvözli, hogy az éghajlatvédelem bekerült az európai szemeszterbe, és elvárja, hogy az biztosítsa az éghajlatvédelmi intézkedések hatékonyságának egyértelmű nyomon követését és értékelését annak érdekében, hogy kézzelfoghatóbbá váljon a szemeszter céljainak nemzeti szintű megvalósítása;

30. felhívja az Európai Bizottság és a társjogalkotók figyelmét arra, hogy a helyi és a regionális önkormányzatoknak az európai szemeszterbe való nagyobb mértékű – egy magatartási kódex révén történő – bevonásával reprezentatívabb lenne a döntéshozatal és erősödne a szemeszter – és ezáltal általában véve a gazdasági kormányzás – legitimitása;

31. támogatja az eurócsoport reformját, amelynek jogállását hivatalos formába kell önteni és amelyet naprakésszé kell tenni az elnökség teljes körű gyakorlása, az Európai Parlament előtti nagyobb elszámoltathatóság és munkájának nagyobb átláthatósága érdekében, az összes jegyzőkönyv részletes közzétételével kezdve;

32. az EU jövőjéről szóló konferencia kapcsán emlékeztet azon meggyőződésére, hogy a demokratikus legitimitási deficit problémája, amely az EU-t és különösen annak gazdasági kormányzását sújtja, csak akkor oldható meg, ha az európai polgárokat sikerül meggyőzni arról, hogy az összes komoly aggályukat megfelelően kezelik ezen a konferencián. A szociális normák, a foglalkoztatás, a környezetvédelem, az ENSZ fenntartható fejlődési céljainak megfelelő fenntarthatósági szempontok vagy az egyenlőtlenségek elleni küzdelem nem tekinthető másodlagosnak a makrogazdasági és költségvetési célok mellett; Ezért az RB fenntartja, hogy az EU jövőjéről szóló konferenciának képesnek kell lennie arra, hogy megvitassa az Európai Unió működéséről szóló szerződésben foglalt gazdasági kormányzás változásait;

33. úgy véli, hogy folytatni kell az euróövezet nehézségeinek megoldására irányuló munkát a rendezett államháztartás helyreállítása, egy szilárd bankrendszer létrehozása, egy költségvetési unió létrejöttének előmozdítása és a fenntartható gazdasági növekedés ösztönzése révén;

⁽¹⁾ Régiók Bizottsága: *Territorial analysis of the Country-specific Recommendations 2018*.

⁽²⁾ Az RB véleménye: *Az európai szemeszter irányításának javítása: a helyi és regionális önkormányzatok bevonására vonatkozó magatartási kódex* – előadó: Rob Jonkman (NL/ECR), elfogadva 2017. május 11-én (HL C 306., 2017.9.15., 24. o.).

A gazdasági kormányzás és a koronavírus-válság

34. hangsúlyozza, hogy a helyi és a regionális önkormányzatok a frontvonalban küzdenek az Európát súlyosan érintő Covid19-világjárvány ellen, mivel az egészségügy, a szociális védelem és a gazdaságtámogatás terén fontos feladatkörökkel rendelkeznek. Olaszországban és Spanyolországban, amelyek a leginkább érintett tagállamok közé tartoznak, a helyi és regionális önkormányzatok az egészségügyi kiadások több mint 90 %-áért felelnek⁽¹³⁾. Míg a legtöbb kiadási tétel jelentős mértékben növekszik, a helyi és regionális önkormányzatok bevételei csökkennek, és jelentős hatással van rájuk a gazdaság eddig nem látott mértékű lassulása is. Mindez nagyban befolyásolja a városok és a régiók költségvetési egyensúlyát, és így a tagállamok költségvetési egyensúlyát is;

35. emlékeztet arra, hogy számos tagállamban a helyi és regionális önkormányzatokra szigorú nemzeti költségvetési szabályok vonatkoznak, melyek korlátozzák a kiadásaik növekedését, költségvetési egyensúlyra kötelezik őket, vagy a hiányukat és/vagy eladósodásukat az államéhoz képest nagyon alacsony szintre korlátozzák;

36. sürgeti az Európai Bizottságot, a Parlamentet és a tagállamokat, hogy ne becsüljék alá a régiók közötti különbségeknek a Covid19-válság által okozott elmélyülésében rejlő veszélyt, az alábbi három fontos okból: i. a járvány egészségügyi hatása nagyon területfüggő, hiszen egyes régiókban vagy városokban aránytalanul nagy a fertőzések száma, és ők többé-kevésbé magukra vannak utalva a fertőzések elleni küzdelemben; ii. a vészhelyzetnek a legsúlyosabban érintett régiókra gyakorolt közvetlen hatásán kívül a hosszabb időtartamú vagy szigorúbb megelőző intézkedések fokozzák a gazdaság lassulását, és így a kkv-k és önálló vállalkozók – számos regionális gazdaság alappillérei –, valamint a helyi és regionális önkormányzatok pénzügyi nehézségeit is; iii. egyes gazdasági ágazatokat (pl. az idegenforgalmat) aránytalanul nagy mértékben sújtja a járvány okozta válság, amelynek így a szubnacionális költségvetésekre gyakorolt hatása az adott településen vagy régióban jelen lévő ágazatoktól és a globális értékláncoknak való kitettségétől függ;

37. következőképp azt kéri az Európai Bizottságtól és a tagállamoktól, hogy a helyi és regionális önkormányzatokkal közösen dolgozzanak ki egyértelmű ütemtervet annak érdekében, hogy ez utóbbiak elősegíthessék a fenntartható, kiegyensúlyozott költségvetés felé történő elmozdulást, figyelembe véve a folyamatban lévő járvány aszimmetrikus hatását, valamint azt, hogy a környezeti és társadalmi szempontból fenntartható helyreállításnak gazdaságilag is fenntarthatónak kell lennie;

38. úgy véli, hogy a jelenlegi helyzet rávilágít arra, hogy az euróövezet válsága miatt bevezetett megszorítási intézkedésekért valójában milyen árat kellett fizetni, gondolva itt különösen a beruházások elégtelen szintjére a kulcsfontosságú közszolgáltatási ágazatokban. Erre az új válságra már nem szabad megszorításokkal reagálni. A helyreállítási stratégiáknak ambiciózus közberuházási terveket kell tartalmazniuk, melyek környezeti és társadalmi-gazdasági szempontból fenntartható helyreállítást indítanak be az EU régióiban és városaiban;

39. meggyőződése, hogy a koronavírus-válságot követően minden eddiginél fontosabb lesz az európai költségvetési keret újragondolása, hogy a közberuházások és a közszolgáltatások ne játsszák ismét a kiigazítási változó szerepét a jövőbeli költségvetési konszolidációs programokban.

Kelt Brüsszelben, 2020. december 10-én.

*a Régiók Európai Bizottsága
elnöke*

Apostolos TZITZIKOSTAS

⁽¹³⁾ OECD (2020) – *Covid-19 and Inter-governmental Fiscal Relations: Early responses and main lessons from the financial crisis*, Hiv. sz.: COM-CTPA-ECO-GOV-CFE(2020)2.